

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 5. maja 2022*

„Predhodno odločanje – Varstvo potrošnikov – Direktiva 2011/83/EU – Člen 6(1)(m) – Pogodba, sklenjena na daljavo med potrošnikom in trgovcem – Obveznost trgovca, da potrošnika obvesti o obstoju in pogojih tržne garancije proizvajalca – Pogoji, pod katerimi takšna obveznost nastane – Vsebina informacij, ki jih je treba posredovati potrošniku v zvezi s tržno garancijo proizvajalca – Učinek člena 6(2) Direktive 1999/44/ES“

V zadevi C-179/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 11. februarja 2021, ki je na Sodišče prispela 23. marca 2021, v postopku

absoluts -bikes and more- GmbH & Co. KG

proti

the-trading-company GmbH,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Jürimäe, predsednica senata, N. Jääskinen, M. Safjan (poročevalec), N. Piçarra in M. Gavalec, sodniki,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za absoluts -bikes and more- GmbH & Co. KG C. Rohnke, Rechtsanwalt,
- za the-trading-company GmbH A. Rinkler, Rechtsanwalt,
- za češko vlado M. Smolek, J. Vlácil in S. Šindelková, agenti,
- za Evropsko komisijo M. Noll-Ehlers, N. Ruiz García in I. Rubene, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1)(m) Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2011, L 304, str. 64) ter člena 6(2) Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 223).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo *absoluts -bikes and more- GmbH & Co. KG* (v nadaljevanju: *absoluts*) in družbo *the-trading-company GmbH* v zvezi z obveznostjo prve družbe, da svojim strankam posreduje informacije o tržni garanciji, ki so jo dale tretje osebe v zvezi s proizvodi, ki jih ta družba ponuja za prodajo.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 1999/44

- 3 V uvodni izjavi 21 Direktive 1999/44 je navedeno:

„ker je pri nekaterih vrstah blaga običajno, da prodajalci in proizvajalci za blago ponudijo garancijo za vsako napako, ki bi se pokazala v določenem roku; ker lahko ta praksa poveča konkurenco; ker so take garancije sicer zakoniti tržni instrumenti, vendar ne smejo zavajati potrošnika; ker morajo za zagotovitev, da potrošniki ne bi bili zavedeni, garancije vsebovati nekatere informacije, vključno z izjavo, da garancija ne vpliva na zakonske pravice potrošnika“.

- 4 Člen 1 te direktive določa:

„1. Namen te direktive je približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij, da bi se zagotovila enotna minimalna raven varstva potrošnikov v okviru notranjega trga.

2. V tej direktivi:

[...]

(e) *garancija*: pomeni vsako obveznost, ki jo prodajalec ali proizvajalec prevzame do potrošnika brez dodatnega plačila in s katero se zaveže, da bo vrnil kupnino, zamenjal ali popravil potrošniško blago ali zagotovil drugo sredstvo, kadar potrošniško blago nima lastnosti, navedenih v garancijski izjavi ali ustreznem oglasu;

[...]"

5 Člen 6(2) navedene direktive določa:

„Garancija:

- navaja, da ima potrošnik po veljavni nacionalni zakonodaji o prodaji potrošniškega blaga zakonske pravice, in pojasnjuje, da garancija ne vpliva na te pravice;
- enostavno in razumljivo določa vsebino garancije in bistvene podatke, potrebne za njeno uveljavljanje, zlasti trajanje in prostorsko področje uporabe garancije, pa tudi ime in naslov dajalca garancije.“

Direktiva 2011/83

6 V uvodnih izjavah 4, 5 in 7 Direktive 2011/83 je navedeno:

„(4) V skladu s členom 26(2) PDEU notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem so zagotovljeni prost pretok blaga, storitev in svoboda ustanavljanja. Uskladitev [Harmonizacija] določenih vidikov potrošniških pogodb, sklenjenih na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, je nujna za spodbujanje dejanskega potrošniškega notranjega trga, na katerem bi vladalo pravo ravnovesje med visoko ravno varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij, obenem pa bi bilo zagotovljeno spoštovanje načela subsidiarnosti.

(5) [...] [P]opolna uskladitev [harmonizacija] nekaterih vidikov informiranja potrošnikov in pravice do odstopa pri pogodbah, sklenjenih na daljavo in pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, [bo] prispevala k visoki ravni varstva potrošnikov in boljšemu delovanju notranjega trga za poslovanje med podjetji in potrošniki.

[...]

(7) Popolna uskladitev [harmonizacija] nekaterih ključnih zakonodajnih vidikov bi morala znatno povečati pravno varnost potrošnikov in trgovcev. Potrošniki in trgovci bi morali imeti možnost zanesti se na enotni zakonodajni okvir, temelječ na jasno opredeljenih pravnih pojmi, ki bodo urejali določene vidike pogodb med podjetji in potrošniki po vsej Uniji. Učinek take uskladitve [harmonizacije] bi moral biti odprava ovir, ki izhajajo iz razdrobljenosti pravil, in dokončna vzpostavitev notranjega trga na tem področju. Te ovire se lahko odpravijo samo z vzpostavitvijo enotnih pravil na ravni Unije. Potrošniki bi morali poleg tega uživati visoko raven varstva po vsej Uniji.“

7 Člen 1 te direktive določa:

„Namen te direktive je z doseganjem visoke ravni varstva potrošnikov prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga, in sicer s približevanjem nekaterih vidikov zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s pogodbami, sklenjenimi med potrošniki in trgovci.“

8 Člen 2, točke 2, 7 in 14, navedene direktive določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

2. ‚trgovec‘ pomeni vsako fizično osebo ali vsako pravno osebo, ne glede na to, ali je v javni ali zasebni lasti, ki deluje za namene v zvezi s trgovsko, poslovno, obrtno dejavnostjo ali poklicno dejavnostjo v povezavi s pogodbami, zajetimi s to direktivo, tudi če deluje prek osebe, ki nastopa v njegovem imenu ali po njegovem naročilu;

[...]

7. ‚pogodba, sklenjena na daljavo‘, pomeni vsako pogodbo, sklenjeno med trgovcem ali potrošnikom v okviru organizirane prodaje na daljavo ali sistema izvajanja storitev brez hkratne fizične navzočnosti trgovca in potrošnika ter z izključno uporabo enega ali več sredstev za komuniciranje na daljavo do trenutka sklenitve pogodbe in vključno z njim;

[...]

14. ‚tržna garancija‘ pomeni katero koli zavezo trgovca ali proizvajalca (‚garanta‘) potrošniku – poleg njegovih zakonskih obveznosti v zvezi z jamstvom o skladnosti – da bo na kateri koli način povrnil plačano ceno ali zamenjal, popravil ali servisiral blago, če ne izpolnjuje specifikacij ali katerih koli drugih zahtev, ki niso povezane s skladnostjo iz garancijske izjave ali ustreznega oglasa, ki je na voljo ob sklenitvi pogodbe ali pred tem“.

9 Člen 3(1) te direktive določa:

„Ta direktiva se uporablja za kakršno koli pogodbo, sklenjeno med trgovcem in potrošnikom, pod pogoji in v obsegu, določenimi v njenih določbah. Uporablja se tudi za pogodbe za dobavo vode, plina, električne energije ali daljinskega ogrevanja, vključno s strani javnih ponudnikov, kadar ta dobava poteka na pogodbeni podlagi.“

10 Člen 5(1)(e) Direktive 2011/83 določa:

„Preden se potrošnik zaveže s pogodbo, ki ni pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali kakršno koli drugo podobno ponudbo, trgovec potrošniku na jasn in razumljiv način zagotovi naslednje informacije, če te informacije že niso jasne iz okoliščin:

[...]

(e) poleg možnosti zakonskega jamstva o skladnosti blaga tudi možnost in pogoje poprodajnih storitev in tržnih garancij, kadar je to primerno;

[...]“

11 Člen 6 te direktive določa:

„1. Preden pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali kaka druga podobna ponudba, potrošnika zavezuje, trgovec potrošniku na jasen in razumljiv način zagotovi naslednje informacije:

(a) glavne značilnosti blaga ali storitev v obsegu, ki ustreza nosilcu podatkov in blagu ali storitvam;

[...]

(l) opozorilo o obstoju zakonskega jamstva o skladnosti blaga;

(m) kadar je to primerno, obstoj in pogoje poprodajne pomoči potrošnikom, poprodajnih storitev in tržnih garancij;

[...]“

Nemško pravo

12 Člen 312d Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, v nadaljevanju: BGB), naslovljen „Obveznosti glede informacij“, v odstavku 1 določa:

„V primeru pogodb, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, in pogodb, sklenjenih na daljavo, mora trgovec potrošnika obvestiti v skladu z določbami člena 246a [Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (uvodni zakon k civilnemu zakoniku; v nadaljevanju: EGBGB)]. [...]“

13 Člen 479 BGB, naslovljen „Posebne določbe o garancijah“, v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v obravnavani zadevi, je v odstavku 1 določal:

„Vsaka garancijska izjava (člen 443) mora biti sestavljena na jasen in razumljiv način. Garancijska izjava mora vključevati:

1. navedbo zakonskih pravic potrošnika in navedbo, da garancija ne vpliva na zakonske pravice, ter

2. vsebino garancije in vse bistvene informacije, potrebne za izvajanje garancije, zlasti njeno trajanje in geografsko področje ter ime in naslov dajalca garancije.

[...]“

14 Člen 246a EGBGB, naslovljen „Obveznosti glede informacij v zvezi s pogodbami, sklenjenimi zunaj poslovnih prostorov, in pogodbami na daljavo, z izjemo pogodb o finančnih storitvah“, v odstavku 1 določa:

„(1) Trgovec mora v skladu s členom 312d(1) BGB potrošniku zagotoviti te informacije:

[...]

9. kadar je to primerno, obstoj in pogoje poprodajne pomoči potrošnikom, poprodajnih storitev in garancij;

[...]

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 Družba absolutis je na spletni trgovski platformi Amazon ponujala v prodajo žepni nož švicarskega proizvajalca Victorinox. Stran spletnega mesta Amazon s to ponudbo ni vsebovala informacij o kakršni koli garanciji družbe absolutis ali tretje osebe, je pa bila v rubriki „Druge tehnične informacije“ navedena povezava z oznako „Navodila za uporabo“. Uporabnik je s klikom na to povezavo dostopal do dvostranskega informativnega lista, ki ga je sestavil in oblikoval proizvajalec noža. Druga stran je med drugim vsebovala izjavo v zvezi z „garancijo Victorinox“, ki se je glasila: „Garancija Victorinox zagotavlja časovno neomejeno garancijo za kakršne koli napake v materialu in izdelavi (za elektronske komponente 2 leti). Poškodba, ki nastane zaradi običajne obrabe ali v primeru nepravilne uporabe, z garancijo ni krita.“
- 16 Družba the-trading-company, konkurentka družbe absolutis, meni, da družba absolutis ni zagotovila zadostnih informacij o garanciji, ki jo je dal proizvajalec noža. Zato je družba the-trading-company na podlagi nemške ureditve o nelojalni konkurenci vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se družbi absolutis naloži prenehanje ponujanja takšnih ponudb brez sočasnega opozorila potrošniku o njegovih zakonskih pravicah in o tem, da garancija proizvajalca ne posega v te zakonske pravice, ter brez pojasnila o geografskem območju te garancije.
- 17 Potem ko družba the-trading-company na prvi stopnji ni uspela, je Oberlandesgericht Hamm (višje deželno sodišče v Hammu, Nemčija) njeni pritožbi ugodilo. Navedeno sodišče je menilo, da obveznost dajanja informacij o garanciji na podlagi določb člena 312d(1), prvi stavek, BGB v povezavi s členom 246a(1), prvi pododstavek, prvi stavek, točka 9, EGBGB, s katerima je prenesen člen 6(1)(m) Direktive 2011/83, prodajalca zavezuje, če ponudba, ki jo ponuja, vsebuje, kot v obravnavani zadevi, navedbo – v kateri koli obliki – o obstoju garancije. Poleg tega je navedeno sodišče, potem ko je pojasnilo, da je treba obseg te obveznosti dajanja informacij določiti na podlagi člena 479(1) BGB, s katerim je prenesen člen 6(2) Direktive 1999/44, ugotovilo, da ponudba družbe absolutis ne vsebuje nobene od informacij, zahtevanih s to določbo BGB, in da poleg tega iz nobenega dokumenta v spisu ni razvidno, da je potrošnik te informacije prejel pozneje v postopku naročanja.
- 18 Družba absolutis je pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) vložila revizijo zoper sodbo Oberlandesgericht Hamm (višje deželno sodišče v Hammu), da bi se ponovno vzpostavila prvostopenjska sodba.
- 19 Predložitveno sodišče se na prvem mestu sprašuje, ali mora trgovec, ki je v položaju družbe absolutis, na podlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 potrošniku zagotoviti informacije o obstoju in pogojih tržne garancije, ki jo daje proizvajalec. Natančneje, predložitveno sodišče se sprašuje, ali ob upoštevanju izraza „kadar je to primerno“, uporabljenega v tej določbi Direktive 2011/83, zgolj obstoj garancije proizvajalca, v obravnavani zadevi garancije družbe Victorinox, povzroči nastanek take obveznosti dajanja informacij za trgovce, ki prodajajo zadevni proizvod, ali pa ta obveznost nastane le, če trgovec v svoji ponudbi omeni, da obstaja garancija proizvajalca.
- 20 Ob upoštevanju sistematike in cilja Direktive 2011/83 ter tudi tega, da je treba upoštevati potrebo, da se temeljne pravice trgovcev ne omejijo nesorazmerno, se predložitveno sodišče nagiba k razlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83, v skladu s katero zgolj obstoj garancije proizvajalca ne povzroči nastanka obveznosti trgovca, da svojim strankam posreduje informacije o tej garanciji.

- 21 V tem primeru se torej predložitveno sodišče na drugem mestu sprašuje, ali zgolj omemba garancije proizvajalca v ponudbi trgovca, ne glede na obliko te omembe in dejstvo, da je ta garancija izpostavljena ali ne, povzroči nastanek obveznosti dajanja informacij, določene v členu 6(1)(m) Direktive 2011/83, ali pa je za to, da se trgovcu takšna obveznost dajanja informacij naloži, prav tako nujno, da je takšna omemba za potrošnika zlahka opazna, in to tudi v primeru, če za potrošnika ni jasno razvidno, da omemba garancije proizvajalca ne izhaja od trgovca, temveč od samega proizvajalca.
- 22 Če bi moral trgovec, kot je družba absoluts, na podlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 potrošniku posredovati informacije o tržni garanciji, ki jo daje proizvajalec, se predložitveno sodišče na tretjem mestu sprašuje, kaj morajo te informacije vsebovati. Natančneje, predložitveno sodišče želi izvedeti, ali mora biti ta vsebina enaka vsebini iz člena 6(2) Direktive 1999/44 ali pa lahko vsebuje manj podatkov.
- 23 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali že zgolj zaradi obstoja garancije proizvajalca nastopi obveznost dajanja informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83?
2. V primeru, da je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali obveznost dajanja informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 nastane zgolj zaradi omembe garancije proizvajalca v trgovčevi ponudbi ali pa nastane, če je omemba za potrošnika brez nadaljnega prepoznavna? Ali obstoji obveznost dajanja informacij tudi, če je za potrošnika brez nadaljnega razvidno, da trgovec omogoča dostop le do proizvajalčevih podatkov o garanciji?
3. Ali mora zahtevana informacija o obstoju in pogojih garancije proizvajalca iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 vsebovati iste podatke kot garancija iz člena 6(2) Direktive 1999/44[...] oziroma zadostuje manj podatkov?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvi dve vprašanji

- 24 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(1)(m) Direktive 2011/83 razlagati tako, da v zvezi s tržno garancijo, ki jo daje proizvajalec, obveznost dajanja informacij, ki je trgovcu naložena s to določbo, nastane že zaradi obstoja te garancije, ali pa mora trgovec potrošnika le v nekaterih okoliščinah obvestiti o obstoju in pogojih takšne garancije.
- 25 Najprej je treba navesti, da so pogodbe, sklenjene na daljavo, v skladu s členom 2, točka 7, Direktive 2011/83 opredeljene kot „vsaka pogodba, sklenjena med trgovcem ali potrošnikom v okviru organizirane prodaje na daljavo ali sistema izvajanja storitev brez hkratne fizične navzočnosti trgovca in potrošnika ter z izključno uporabo enega ali več sredstev za komuniciranje na daljavo do trenutka sklenitve pogodbe in vključno z njim“. Iz tega izhaja, da pogodba o prodaji blaga, sklenjena med trgovcem in potrošnikom na spletni trgovski platformi, spada pod pojem „pogodba, sklenjena na daljavo“ in zato ob neuporabi izključitev, določenih v členu 3, od (2) do (4), Direktive 2011/83, spada na področje uporabe te direktive, kot je opredeljeno v členu 3(1) te direktive.

- 26 Po tem uvodnem pojasnilu je treba na prvem mestu spomniti, da mora trgovec v skladu s členom 6(1) Direktive 2011/83 potrošniku, preden pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali kaka druga podobna ponudba potrošnika zavezuje, na jasen in razumljiv način zagotoviti različne informacije. Namen te določbe je zagotoviti, da se potrošniku pred sklenitvijo pogodbe posredujejo informacije o pogodbenih pogojih in posledicah navedene sklenitve, ki temu potrošniku omogočijo, da se odloči, ali želi s trgovcem skleniti pogodbo, in informacije, ki so potrebne za ustrezno izpolnitev te pogodbe, zlasti za uveljavljanje njegovih pravic (sodba z dne 21. oktobra 2020, Möbel Kraft, C-529/19, EU:C:2020:846, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 27 Natančneje, glede obveznosti dajanja predpogodbenih informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 mora trgovec potrošnika obvestiti, „kadar je to primerno, [o] obstoju in pogojih poprodajne pomoči potrošnikom, poprodajnih storitev in tržnih garancij“.
- 28 V zvezi s tržnimi garancijami je iz besedila te določbe in iz izraza „kadar je to primerno“ razvidno, da mora trgovec, kadar daje tržno garancijo, potrošnika obvestiti o obstoju in pogojih te garancije.
- 29 Na podlagi besedila navedene določbe pa ni mogoče ugotoviti, ali mora trgovec, če obstaja tržna garancija proizvajalca, potrošnika obvestiti o obstoju in pogojih te garancije.
- 30 Po eni strani je namreč namen izraza „kadar je to primerno“ iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 le pojasniti, da se obveznost dajanja predpogodbenih informacij iz te določbe uporablja, če obstaja tržna garancija, kar pa ni koristno za odgovor na vprašanje, ali mora trgovec – če tržna garancija, ki jo daje proizvajalec, obstaja poleg garancije, ki jo daje trgovec, in torej tržna garancija proizvajalca ni predmet pogodbe, ki jo nameravata skleniti potrošnik in trgovec – zgolj zaradi tega obstoja potrošniku posredovati informacije ne le o svoji garanciji, temveč tudi o proizvajalčevi.
- 31 Po drugi strani je mogoče uporabo izraza „tržne garancije“ v množini v členu 6(1)(m) Direktive 2011/83 razumeti tako, da zajema tako različne tržne garancije, ki jih lahko trgovec da za isto blago ali za različno blago, kot tudi tržne garancije, ki jih hkrati dajeta trgovec in proizvajalec kot ločena subjekta.
- 32 Ker besedilo člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 samo po sebi ne omogoča odgovora na vprašanja predložitvenega sodišča, je treba torej to določbo razlagati glede na njeno sobesedilo in cilje, ki se z njo uresničujejo (glej v tem smislu sodbo z dne 10. julija 2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, točki 35 in 37 ter navedena sodna praksa).
- 33 Prvič, v zvezi s sobesedilom člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 je treba navesti, da pojem „tržna garancija“, opredeljen v členu 2, točka 14, Direktive 2011/83, pomeni „katero koli zavezo trgovca ali proizvajalca [...] potrošniku [...]“. Iz tega sledi, da pojem „tržna garancija“ v smislu Direktive 2011/83 ne zajema le tržnih garancij, ki jih daje trgovec, ampak tudi tiste, ki jih daje proizvajalec.
- 34 Poleg tega je iz povezane razlage pojmov „trgovec“ in „tržna garancija“ iz točk 2 in 14 člena 2 Direktive 2011/83 razvidno, da nikakor ne bi bilo smiselno, da bi zakonodajalec Unije v členu 2, točka 14, Direktive 2011/83 uporabil izraz „ali proizvajalca“, če obveznost dajanja predpogodbenih informacij iz člena 6(1)(m) te direktive vsaj v nekaterih okoliščinah ne bi zajemala tržne garancije, ki jo daje proizvajalec.

- 35 Kadar namreč proizvajalec potrošniku neposredno ali prek druge osebe, ki deluje v njegovem imenu in za njegov račun, proda blago, ki ga proizvaja, ga je treba šteti za „trgovca“ v smislu člena 2, točka 2, Direktive 2011/83. Zato lahko tržna garancija, ki jo daje proizvajalec, ustreza le „zavezi trgovca“ v smislu člena 2, točka 14, te direktive, in ne zavezi „proizvajalca“ v smislu zadnjenavedene določbe.
- 36 V teh okoliščinah se izraz „ali proizvajalca“ iz člena 2, točka 14, Direktive 2011/83 nanaša na položaj, v katerem sta trgovec in proizvajalec različna subjekta. Ob upoštevanju dejstva, da se izraz „tržna garancija“ uporablja samo v členu 6(1)(m) te direktive in v podobni določbi, ki je za pogodbe, ki niso pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, določena v členu 5(1)(e) te direktive, pa lahko izraz „ali proizvajalca“ ohrani smisel le, če mora trgovec v okviru obveznosti dajanja predpogodbenih informacij, na katero se nanašata ti določbi, vsaj v nekaterih okoliščinah potrošniku posredovati informacije ne le o svoji tržni garanciji, temveč tudi o proizvajalčevi.
- 37 Poleg tega mora obveznost dajanja predpogodbenih informacij iz člena 6(1) Direktive 2011/83 v položaju, v katerem se glavni predmet pogodbenega razmerja nanaša na blago, ki ga izdeluje subjekt, ki ni trgovec, zajemati vse bistvene informacije v zvezi z navedenim predmetom, to je zadevnim blagom, da bi se potrošnik v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 26 te sodbe, lahko odločil, ali želi s trgovcem skleniti pogodbo glede tega glavnega predmeta. Poleg „glavnih značilnosti blaga“, ki so izrecno navedene v členu 6(1)(a) Direktive 2011/83, pa takšne informacije načeloma vključujejo tudi vse garancije, ki so neločljive povezane z blagom, vključno s tržno garancijo, ki jo da proizvajalec.
- 38 Drugič, glede cilja Direktive 2011/83 je treba opozoriti, da je njen namen – kot izhaja iz člena 1 te direktive v povezavi z njenimi uvodnimi izjavami 4, 5 in 7 – poskrbeti za visoko raven varstva potrošnikov, in sicer z zagotavljanjem njihove obveščenosti in varnosti pri sklepanju pogodb s trgovci. Poleg tega je varstvo potrošnikov v politikah Unije določeno v členu 169 PDEU in v členu 38 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (sodba z dne 10. julija 2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, točka 39).
- 39 Ob tem je Sodišče razsodilo, da je treba pri razlagi določb Direktive 2011/83 zagotoviti, kot je navedeno v uvodni izjavi 4 te direktive, pravo ravnovesje med visoko ravnjo varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij, hkrati pa zagotoviti spoštovanje svobode gospodarske pobude podjetnika, kakor je določena v členu 16 Listine o temeljnih pravicah (glej v tem smislu sodbo z dne 10. julija 2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, točka 44).
- 40 V tem okviru je sicer res, da posredovanje informacij o tržni garanciji proizvajalca potrošniku – kot element, ki je neločljivo povezan z blagom, ki je predmet pogodbenega razmerja, ki ga namerava skleniti s trgovcem – zagotavlja visoko raven varstva tega potrošnika, vendar se brezpogojna obveznost zagotavljanja takih informacij v vseh okoliščinah zdi nesorazmerna, zlasti v gospodarskem okviru delovanja nekaterih podjetij, predvsem najmanjših (glej po analogiji sodbo z dne 14. maja 2020, EIS, C-266/19, EU:C:2020:384, točka 35 in navedena sodna praksa). Takšna brezpogojna obveznost bi namreč trgovce prisilila, da opravljajo znatno delo zbiranja in posodabljanja informacij v zvezi s takšno garancijo, čeprav ti trgovci niso nujno v neposrednem pogodbenem razmerju s proizvajalci in vprašanje tržne garancije proizvajalcev načeloma ne spada v pogodbo, ki jo nameravajo skleniti s potrošnikom.

- 41 V teh okoliščinah je treba zaradi tehtanja med visoko ravno varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij, kot je navedeno v uvodni izjavi 4 Direktive 2011/83, ugotoviti, da mora trgovec potrošniku posredovati predpogodbene informacije o tržni garanciji proizvajalca le, če mora pravni interes normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika za visoko raven varstva prevladati glede na njegovo odločitev, ali bo s tem trgovcem sklenil pogodbo ali ne.
- 42 Iz jezikovne, sistematične in teleološke analize, opravljene v točkah od 27 do 41 te sodbe, je razvidno, da obveznost dajanja predpogodbениh informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 zajema tržno garancijo, ki jo da trgovec, in tisto, ki jo da proizvajalec, če ima potrošnik, kot je razvidno iz točke 41 te sodbe, glede na raven varstva iz te direktive pravni interes za pridobitev informacij v zvezi s tem, da bi se lahko odločil, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo. Iz tega sledi, da mora trgovec potrošniku posredovati predpogodbene informacije o tržni garanciji proizvajalca, vendar ne že zaradi obstoja te garancije, ampak zaradi obstoja takega pravnega interesa.
- 43 Zato je treba na drugem mestu ugotoviti, ali ima potrošnik v okoliščinah, kakršne so te v zvezi s ponodbami trgovca iz postopka v glavni stvari, pravni interes, da od trgovca pridobi predpogodbene informacije o tržni garanciji, ki jo daje proizvajalec, in o pogojih te garancije.
- 44 V zvezi s tem je treba priznati obstoj takega pravnega interesa, kadar trgovec tržno garancijo, ki jo daje proizvajalec, izpostavi kot osrednji ali odločilni element svoje ponudbe.
- 45 Natančneje, obveznost dajanja informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 velja, če trgovec potrošnika izrecno opozori o obstoju tržne garancije proizvajalca tako, da to navede pri prodaji ali oglaševanju, ter s tem izboljša konkurenčnost in privlačnost njegove ponudbe v primerjavi s ponodbami njegovih konkurentov.
- 46 Po eni strani je namreč takšna informacija z vidika varstva potrošnikov bistvena, da potrošniki ne bi bili zavedeni z nejasnimi, dvoumnimi ali nepopolnimi informacijami o različnih obstoječih garancijah in o razmerju med njimi ter da bi lahko potrošniki med drugim razumeli, da tržna garancija, ki jo daje proizvajalec, ne izhaja od trgovca, in vedeli, ali jo je mogoče po potrebi uveljavljati prek trgovca. Po drugi strani takšne obveznosti dajanja informacij ni mogoče šteti za nesorazmerno breme za trgovca, saj se ta sam, ob popolnem poznavanju dejstev, odloči, da bo potrošnika na to opozoril in da namerava iz tega pridobiti konkurenčno prednost.
- 47 Če pa je v ponudbi trgovca tržna garancija proizvajalca omenjena postransko, v nepomembni ali zanemarljivi obliki, tako da te garancije glede na vsebino in obliko ponudbe objektivno ni mogoče šteti niti za poslovno navedbo trgovca niti za takšno, ki bi lahko potrošnika zavedla, trgovec zgolj zaradi te omembe ne more biti na podlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 zavezan, da potrošniku posreduje predpogodbene informacije o tej garanciji.
- 48 Za ugotovitev, ali je tržna garancija proizvajalca osrednji ali odločilni element ponudbe trgovca v smislu točke 44 te sodbe, je treba upoštevati vsebino in splošno obliko ponudbe za zadevno blago, pomen – v smislu navedbe pri prodaji ali oglaševanju – omembe tržne garancije proizvajalca, mesto, ki ga ta omemba zavzema v ponudbi, verjetnost zmote ali zmede, ki lahko nastane zaradi te omembe pri normalno obveščenem ter razumno pozornem in preudarnem povprečnem potrošniku glede različnih garancijskih pravic, ki jih lahko ta potrošnik uveljavlja, ali glede dejanske identitete dajalca garancije, obstoj pojasnil v ponudbi v zvezi z drugimi garancijami, povezanimi z blagom, ter kateri koli drug element, na podlagi katerega se lahko izkaže objektivna potreba po varstvu potrošnika.

- 49 Glede na ta merila bo moralo predložitveno sodišče preveriti, ali se v postopku v glavni stvari omemba tržne garancije proizvajalca v ponudbi trgovca lahko šteje za osrednji ali odločilni element ponudbe tega trgovca, ki lahko povzroči nastanek obveznosti dajanja predpogodbenih informacij iz člena 6(1)(m) Direktive 2011/83. Čeprav je za to preverjanje izključno pristojno predložitveno sodišče, lahko Sodišče, ko odloča o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, po potrebi poda pojasnila, ki nacionalno sodišče usmerjajo pri njegovi odločitvi (sodba z dne 3. februarja 2021, FIGC in Consorzio Ge.Se.Av., C-155/19 in C-156/19, EU:C:2021:88, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 50 V obravnavani zadevi je treba navesti, da tržna garancija proizvajalca ni bila neposredno omenjena v samem besedilu ponudbe in je tako trgovec ni opazno uporabil pri prodaji ali oglaševanju.
- 51 Natančneje, najprej je treba ugotoviti, da je bila ta garancija v ponudbi omenjena le postransko, in sicer na drugi strani informativnega lista proizvajalca, do katerega je bilo mogoče dostopati prek povezave, naslovljene „Navodila za uporabo“, v rubriki „Druge tehnične informacije“, pri čemer gre za izraze, ki načeloma napotujejo na informacije, ki jih v zvezi z zadevnim blagom zagotavlja proizvajalec. Dalje, navedena garancija je izhajala prav iz informativnega lista, ki ga ni sestavil trgovec, ampak proizvajalec, in v katerem je bilo izrecno navedeno, da gre za proizvajalčevo garancijo. Nazadnje, nevarnost, da bi bil potrošnik zaveden v zmoto ali zmedo glede narave garancije in dejanske identitete dajalca garancije, je še toliko bolj zanemarljiva, ker ni bila nikjer v ponudbi omenjena garancija, ki bi bila konkurenčna garanciji, ki jo je dal proizvajalec.
- 52 V teh okoliščinah je očitno – kar mora preveriti predložitveno sodišče – da omembe tržne garancije proizvajalca, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ni mogoče šteti za osrednji ali odločilni element ponudbe trgovca.
- 53 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(1)(m) Direktive 2011/83 razlagati tako, da v zvezi s tržno garancijo, ki jo daje proizvajalec, obveznost dajanja informacij, ki je trgovcu naložena s to določbo, ne nastane že zaradi obstoja te garancije, temveč le, če ima potrošnik pravni interes za pridobitev informacij v zvezi z navedeno garancijo, da bi se lahko odločil, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo. Tak pravni interes je med drugim izkazan, kadar trgovec tržno garancijo proizvajalca izpostavi kot osrednji ali odločilni element svoje ponudbe. Za ugotovitev, ali je garancija takšen osrednji ali odločilni element, je treba upoštevati vsebino in splošno obliko ponudbe za zadevno blago, pomen – v smislu navedbe pri prodaji ali oglaševanju – omembe tržne garancije proizvajalca, mesto, ki ga ta omemba zavzema v ponudbi, verjetnost zmote ali zmede, ki lahko nastane zaradi te omembe pri normalno obveščinem ter razumno pozornem in preudarnem povprečnem potrošniku glede različnih garancijskih pravic, ki jih lahko ta potrošnik uveljavlja, ali glede dejanske identitete dajalca garancije, obstoj pojasnil v ponudbi v zvezi z drugimi garancijami, povezanimi z blagom, ter kateri koli drug element, na podlagi katerega se lahko izkaže objektivna potreba po varstvu potrošnika.

Tretje vprašanje

- 54 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(1)(m) Direktive 2011/83 razlagati tako, da informacije, ki jih je treba zagotoviti potrošniku o pogojih tržne garancije proizvajalca, ustrezajo informacijam iz člena 6(2) Direktive 1999/44.

- 55 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s členom 1(1) Direktive 1999/44 namen te direktive približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij, da bi se zagotovila enotna minimalna raven varstva potrošnikov v okviru notranjega trga.
- 56 Natančneje, v zvezi s členom 6(2) Direktive 1999/44 je iz besedila te določbe v povezavi s členom 1(2)(e) te direktive in uvodno izjavo 21 navedene direktive razvidno, da morajo tako garancije prodajalca kot garancije proizvajalca vsebovati nekatere informacije, naštete v členu 6(2) iste direktive, da se zagotovi, da potrošnik ni zaveden.
- 57 Poudariti je treba, da člen 6(2) Direktive 1999/44 in člen 6(1)(m) Direktive 2011/83, čeprav se oba nanašata na tržne garancije prodajalca oziroma trgovca in proizvajalca, uresničujeta različne cilje. Medtem ko je namen prve od teh določb natančno določiti informacije, ki morajo biti navedene v teh garancijah, je namreč namen druge določbe, kot je razvidno zlasti iz njenega besedila, potrošniku zagotoviti predpogodbene informacije o obstoju in pogojih takih garancij.
- 58 Tako mora trgovec v primerih, v katerih mora potrošniku posredovati predpogodbene informacije o tržni garanciji proizvajalca, na podlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 predložiti le informacije o obstoju in pogojih te garancije, ne pa celotne vsebine navedene garancije.
- 59 Zato je treba ugotoviti, kateri elementi, ki so različni in našteti v členu 6(2) Direktive 1999/44, se nanašajo na „pogoje [...] tržnih garancij“ v smislu člena 6(1)(m) Direktive 2011/83.
- 60 V zvezi s tem, kot poudarja Komisija v pisnem stališču, se člen 6(2), prva alineja, Direktive 1999/44 ne nanaša na pogoje tržne garancije v smislu člena 6(1)(m) Direktive 2011/83, ampak se nanaša na možnost zakonskega jamstva o skladnosti blaga.
- 61 V zvezi s členom 6(2), druga alineja, Direktive 1999/44 je treba navesti, da „vsebina garancije“ in „bistveni podatki, potrebni za njeno uveljavljanje, zlasti trajanje in prostorsko področje uporabe garancije“, nujno zajemajo pogoje tržne garancije v smislu člena 6(1)(m) Direktive 2011/83. Poleg tega med te pogoje garancije spadata „ime in naslov dajalca garancije“, saj glede na okoliščine identiteta in geografski kraj dajalca garancije zagotavljata upoštevne dodatne informacije o pogojih garancije.
- 62 Glede na, po eni strani, generičnost izrazov „vsebina garancije“ in „bistveni podatki, potrebni za njeno uveljavljanje“ iz člena 6(2) Direktive 1999/44 ter, po drugi strani, primeroma naštete elemente, ki so navedeni v tem členu, se pojem „pogoji [...] tržnih garancij“ v smislu člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 ne more omejiti na trajanje in geografsko območje garancije ali na ime in naslov dajalca garancije.
- 63 Ta pojem nujno zajema vse pogoje za uporabo in uveljavljanje tržnih garancij, pri čemer je treba opozoriti, kot je razvidno iz točke 53 te sodbe, da je treba predpogodbene informacije o tržni garanciji proizvajalca posredovati le zato, da se potrošniku omogoči, da se odloči, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo ali ne.
- 64 Zato mora trgovec na podlagi člena 6(1)(m) Direktive 2011/83 v povezavi s členom 6(2), druga alineja, Direktive 1999/44 potrošniku, da se uresniči pravni interes potrošnika, ki je opredeljen v točki 53 te sodbe, posredovati vse informacije o pogojih uporabe in uveljavljanja zadevne tržne

garancije, kar lahko vključuje, kot je Komisija navedla v pisnem stališču, ne samo kraj popravila v primeru poškodb ali morebitne omejitve garancije, temveč tudi, kot je navedeno v točki 61 te sodbe, ime in naslov dajalca garancije.

- 65 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(1)(m) Direktive 2011/83 v povezavi s členom 6(2), druga alineja, Direktive 1999/44 razlagati tako, da informacije, ki jih je treba zagotoviti potrošniku o pogojih tržne garancije proizvajalca, zajemajo vse informacije o pogojih uporabe in uveljavljanja take garancije, ki potrošniku omogočajo, da se odloči, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo ali ne.

Stroški

- 66 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Člen 6(1)(m) Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta je treba razlagati tako, da v zvezi s tržno garancijo, ki jo daje proizvajalec, obveznost dajanja informacij, ki je trgovcu naložena s to določbo, ne nastane že zaradi obstoja te garancije, temveč le, če ima potrošnik pravni interes za pridobitev informacij v zvezi z navedeno garancijo, da bi se lahko odločil, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo. Tak pravni interes je med drugim izkazan, kadar trgovec tržno garancijo proizvajalca izpostavi kot osrednji ali odločilni element svoje ponudbe. Za ugotovitev, ali je garancija takšen osrednji ali odločilni element, je treba upoštevati vsebino in splošno obliko ponudbe za zadevno blago, pomen – v smislu navedbe pri prodaji ali oglaševanju – omembe tržne garancije proizvajalca, mesto, ki ga ta omemba zavzema v ponudbi, verjetnost zmete ali zmede, ki lahko nastane zaradi te omembe pri normalno obveščinem ter razumno pozornem in preudarnem povprečnem potrošniku glede različnih garancijskih pravic, ki jih lahko ta potrošnik uveljavlja, ali glede dejanske identitete dajalca garancije, obstoj pojasnil v ponudbi v zvezi z drugimi garancijami, povezanimi z blagom, ter kateri koli drug element, na podlagi katerega se lahko izkaže objektivna potreba po varstvu potrošnika.**
- 2. Člen 6(1)(m) Direktive 2011/83 v povezavi s členom 6(2), druga alineja, Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij je treba razlagati tako, da informacije, ki jih je treba zagotoviti potrošniku o pogojih tržne garancije proizvajalca, zajemajo vse informacije o pogojih uporabe in uveljavljanja take garancije, ki potrošniku omogočajo, da se odloči, ali bo s trgovcem sklenil pogodbo ali ne.**

Podpisi